

Initiativ om att tillsätta ett tillfälligt utskott

Vi som undertecknat initiativet föreslår med stöd av 34 och 35 § i kommunallagen att fullmäktige inleder en utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuellt återkallar förtroendeuppdragen och tillsätter ett tillfälligt utskott för detta ändamål.

Motiveringar

Enligt 34 § i kommunallagen kan fullmäktige under pågående mandattid återkalla uppdragen för de förtroendevalda som fullmäktige har valt till kommunens organ, om de eller någon av dem inte har fullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller då alla förtroendevalda i organet. Ärendet väcks på framställning av kommunstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige har tagit initiativ till det.

Vi anser att förtroendet för tekniska utskottet ska utvärderas på nytt till följd av att dess ordförande har bytt politisk grupp och övergått till ett parti som inte har vunnit en plats i fullmäktige i kommunalvalet. Till följd av ordförandens gruppbyte motsvarar tekniska utskottets politiska sammansättning och särskilt grunden för ordförandeskapet inte längre den politiska sammanställning och den mandatfördelning som baserade sig på valresultatet, utgående från vilket förhandlingar fördes om organets sammansättning och ledamöter, ersättare och presidium utsågs till organet. Av detta skäl är det motiverat att fullmäktige utvärderar förtroendet för organet på nytt.

Sammansättningen av kommunens förtroendeorgan baserar sig på röstarnas vilja som uttrycks i valet samt förhandlingar som förs utgående från denna vilja. Tekniska utskottets ordförandeskap är ett politiskt betydande förtroendeuppdrag. Det är inte demokratiskt hållbart att ordförandeskapet av ett sådant organ övergår under den pågående mandatperioden till en sådan politisk grupp som inte har fått någon representation till fullmäktige från valet och har därmed inte fått några platser i utskotten i samband med förhandlingarna om förtroendeplatser.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD:2024:89 stöder att ändring i organets politiska sammansättning till följd av byte av fullmäktigegrupp kan beaktas i utvärdering av förtroendet för organet. HFD ansåg att fullmäktige hade rätt att beakta att organets sammansättning efter gruppbytena inte längre motsvarade de politiska styrkeförhållandena i fullmäktige eller avtalet om fördelning av platser som hade ingåtts efter valet. HFD konstaterade därtill att ändringen av nämndens politiska sammansättning under den pågående mandatperioden kan påverka dess verksamhet och beslutsfattande således att de inte längre motsvarar fullmäktiges vilja. Enligt HFD behöver fullmäktige inte vänta på att sådana konsekvenser de facto förverkligas innan fullmäktige kan använda sin befogenhet som avses i 34 § i kommunallagen.

I Sibbo är motiveringen för utvärdering av förtroendet på nytt motsvarande och delvis tydligare. Övergången av utskottets ordförande till en helt ny grupp har ändrat på den politiska utgångspunkten utgående från vilken man har kommit överens om utskottets sammansättning efter valet. Ordförandeskapet har övergått utanför den ursprungliga politiska fördelningen av platser utan förhandlingar. Därtill har ordföranden inte följt Samlingspartiets kandidatförbindelse som han undertecknat, där han förbinder sig till att avstå från sina platser som förtroendevald som han fått med Samlingspartiets mandat, om han byter grupp under valperioden. Kandidatförbindelsen avgör inte personens rättsställning som förtroendevald, men vi anser att den har betydelse i utvärdering av det politiska förtroendet.

Dessa aspekter bildar grunden för att fullmäktige ska på nytt utvärdera det politiska förtroendet för tekniska utskottet och förutsättningarna för dess fortsatta verksamhet i den nuvarande

sammansättningen i enlighet med förfarandet som avses i 34 och 35 § i kommunallagen. Följaktligen är grunderna för återkallande av förtroendeuppdragen inte godtyckliga utan sakliga.

Initiativ

Vi som undertecknat initiativet föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- 1) konstatera att ärendet har blivit anhängigt som ett ärende gällande utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuellt återkallandet av förtroendeuppdragen som avses i 34 § i kommunallagen,
- 2) tillsätta ett tillfälligt utskott som avses i 35 § i kommunallagen för att bereda utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuellt återkallande av förtroendeuppdragen,
- 3) utser till det tillfälliga utskottet fem ledamöter och för varje ledamot en personlig ersättare bland ledamöterna eller ersättarna i fullmäktige och beaktar i utskottets sammansättning de gällande bestämmelserna om valbarhet, jäv och jämställdhet,
- 4) utser en ordförande och en vice ordförande bland utskottets ordinarie ledamöter,
- 5) att det tillfälliga utskottet sammanställer nödvändigt material för avgörande av ärendet och utreder förutsättningarna för fortsättning av förtroendet för tekniska utskottet,
- 6) att i det tillfälliga utskottets arbete följs bestämmelserna i kommunens förvaltningsstadga till tillämpliga delar, att ärendena behandlas enligt ordförandens redogörelse och att utskottet kan ta en sekreterare,
- 7) att det tillfälliga utskottet ger tekniska utskottets ordinarie ledamöter och ersättare ett tillfälle att bli hörda om grunderna gällande återkallande av förtroendeuppdragen enligt 34 § i förvaltningslagen och att det tillfälliga utskottet efter hörande av parterna begär om kommunstyrelsens utlåtande om ärendet enligt 35 § i kommunallagen samt
- 8) att det tillfälliga utskottet för ett motiverat förslag till fullmäktige senast 16.11.2026 om tekniska utskottet har förlorat fullmäktiges förtroende och om utskottets förtroendeuppdrag ska återkallas med stöd av 34 § i kommunallagen.

Sibbo den 23 september 2026